

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 17 marca 1933 r.

o zmianie ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym.

Art. 1. Ustawa z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 46, poz. 458), zmieniona rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 645), ulega następującym zmianom:

1) w art. 3 w ust. 1 punkt 1 otrzymuje brzmienie:

„obowiązek zgłoszenia się do rejestru poborowych i obowiązek stawiennictwa do poboru”;

2) w art. 9 ustępy 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie następujące:

„Od czynnej służby w rezerwie i pospolitem ruszeniu wykluczone są z mocy samego prawa osoby, skazane prawomocnym wyrokiem sądowym na karę więzienia na czas powyżej 3 lat, oraz osoby, co do których sąd prawomocnie zarządził umieszczenie w zakładzie dla niepoprawnych.

Wykluczenie trwa przez okres lat 10, licząc od dnia odcierpienia, przedawnienia lub darowania kary. W razie warunkowego zwolnienia, okres powyż-

szy liczy się od dnia zwolnienia, o ile nie nastąpiło jego odwołanie.

Jeżeli skazany umieszczony został w zakładzie dla niepoprawnych, okres wykluczenia nie kończy się przed zwolnieniem z zakładu.

W innych przypadkach sądowego skazania na karę pozbawienia wolności na czas powyżej 3 miesięcy za przestępstwo, popełnione z niskich pobudek, za zbrodnię stanu, za przestępstwo przeciw interesom zewnętrznym Państwa i stosunkom międzynarodowym, albo za jedno z przestępstw, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o karach za szpiegostwo i niektóre inne przestępstwa przeciw Państwu (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 160) w brzmieniu art. 5 § 2 p. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 573), oraz w przypadkach, gdy sąd prawomocnie zarządził umieszczenie sprawcy w domu pracy przymusowej, może władza wojskowa orzec wykluczenie od czynnej służby wojskowej oraz od służby w rezerwie i pospolitem ruszeniu na czas nie dłuższy od lat 10, licząc od dnia, określonego w ustępie poprzednim. Jeżeli skazany umieszczony został w domu pracy przymusowej, okres wykluczenia nie kończy się przed zwolnieniem go z tego domu.”;

3) w art. 17 w ust. 1 punkt 4 otrzymuje brzmienie: „lekarz powiatowy”;

4) w art. 17 ustępy 5 i 6 otrzymują brzmienie: „Jeżeli lekarz powiatowy lub lekarz wojskowy nie mogą wziąć udziału w komisji poborowej, władze administracji ogólnej powołują w miejsce lekarza powiatowego lekarza samorządowego lub lekarza,

pozostającego w państwowej służbie cywilnej w innym dziale administracji państwowej, a w razie ich braku — lekarza cywilnego wolnopraktykującego, władze zaś wojskowe w miejsce lekarza wojskowego — lekarza wolnopraktykującego, będącego oficerem w stanie spoczynku, w rezerwie lub w pospolitem ruszeniu.

Lekarze cywilni wolnopraktykujący, zastępujący lekarza powiatowego lub lekarza wojskowego, otrzymująienne wynagrodzenie i zwrot kosztów podróży; wysokość wynagrodzenia dziennego i diet ustala Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Skarbu.”;

5) w art. 19 ustępy 7 i 8 otrzymują brzmienie: „Władza administracji ogólnej zaopatruje komisję poborową w środki sanitarne i przyrządy lekarskie, niezbędne dla przeglądu lekarskiego, oraz w przybory techniczne, pisarskie i druki, niezbędne dla urzędowania. Normy zaopatrzenia w środki sanitarne i przyrządy lekarskie ustala Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Koszty zaopatrzenia, wymienionego w ustępie poprzednim, mają być pokryte z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej.”;

6) w art. 20 w p. b) wyraz „poboru” zastępuje się wyrazem „przeglądu”; w p. c) tegoż artykułu wyraz „reklamowanego” zastępuje się wyrazami: „ubiegającego się o odroczenie terminu odbycia czynnej służby wojskowej”;

7) w art. 21 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„W skład komisji rozpoznawczej wchodzi:

1) wyższy urzędnik administracyjny, wyznaczony przez wojewodę, jako przewodniczący;

2) oficer sztabowy, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu;

3) lekarz wojskowy w stopniu oficera sztabowego;

4) naczelnik wydziału zdrowia publicznego urzędu wojewódzkiego;

5) przedstawiciel rady wojewódzkiej lub wyznaczony przez wojewodę przedstawiciel samorządu tam, gdzie niema rady wojewódzkiej.”;

8) w art. 21 w ust. 4 oraz w art. 22 w ust. 2 wyraz „uchwały” zastępuje się wyrazem „orzeczenia”;

9) w art. 23 w ust. 1 wyrazy: „15 września” zastępuje się wyrazami: „1 lipca”;

10) art. 24 otrzymuje następujące brzmienie:

„Osoby, podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, obowiązane są w ciągu miesiąca września tego roku kalendarzowego, w którym ukończyły lub ukończą 18 lat życia, zgłosić się osobiście w urzędzie gminnym miejsca zamieszkania w dniu, przez ten urząd wyznaczonym, wraz z dokumentem, stwierdzającym tożsamość osoby, celem wciągnięcia do rejestru poborowego danego rocznika.

W razie niemożności osobistego zgłoszenia się, można zgłosić się pisemnie. Sposób pisemnego zgłoszenia się określi rozporządzenie wykonawcze.

Osoby, które nie mają miejsca zamieszkania lub których miejsce zamieszkania nie jest znane, obowiązane są zgłosić się w urzędzie gminnym, właściwym dla miejsca ich pobytu. Osoby te obowiązane są ponadto w razie zmiany miejsca pobytu zgłosić się niezwłocznie w urzędzie gminnym nowego miejsca pobytu lub zamieszkania, który to urząd wciągnie je do swego rejestru, a o wciągnięciu zawiadomi urząd gminny miejsca poprzedniego pobytu.

Obywatele polscy, którzy we wrześniu tego roku kalendarzowego, w którym ukończyli lub ukończą 18 lat życia, przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązani są zgłosić się w ciągu tegoż miesiąca z dokumentem, stwierdzającym tożsamość osoby we właściwym urzędzie konsularnym, który wciąga je do rejestru i wydaje im odpowiednie zaświadczenie.

Sposób sporządzania rejestru poborowych zagranicą przez urzędy konsularne normuje instrukcja Ministra Spraw Zagranicznych, wydana w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych.

W razie zmiany miejsca zamieszkania urząd gminny (konsularny) obowiązany jest zawiadomić tę gminę (urząd konsularny), do której odnośna osoba przeniosła się.”;

11) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Na podstawie wyciągu metrykalnego (art. 23) i zgłoszeń (art. 24), jako też na podstawie dających się zużytkować wykazów oraz wszystkich sprawdzonych danych wciągają urzędy gminne nazwiska poborowych do rejestru poborowych danego rocznika.

Przy nazwiskach poborowych, którzy nie spełnili obowiązku zgłoszenia się w przepisany termin, należy zamieścić uwagę, wyjaśniającą powód niezgłoszenia się lub stwierdzenia, że powód ten nie jest znany.”;

12) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Osoby, podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, obowiązane są w ciągu miesiąca października i listopada tego roku kalendarzowego, w którym ukończyły lub ukończą 20 lat życia, zgłosić się osobiście ponownie we właściwym (art. 24) urzędzie gminnym w dniu, przez ten urząd wyznaczonym, z dokumentem, stwierdzającym tożsamość osoby, celem podania ostatniego miejsca zamieszkania (pobytu) i sprawdzenia danych, zawartych w rejestrze poborowych.

Postanowienia art. 24 ust. 2, 3 i 6 i art. 25 ust. 2 mają odpowiednie zastosowanie.

Osoby, stale zamieszkałe w określonym w ustępie 1 czasie poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, są wolne od obowiązku ponownego zgłaszania się do rejestru w urzędach konsularnych.

Na osoby, które w terminie, określonym w ust. 1 niniejszego artykułu, z jakichkolwiek powodów nie uczyniły zadość obowiązkowi zgłoszenia się do rejestru poborowych i nie zostały z tego powodu wpisane do list poborowych, rozciąga się ten obowiązek do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 50 lat życia.”;

13) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Sprawdzanie rejestru poborowych rocznika, wymienionego w art. 26, ma być ukończone do dnia 1 stycznia.

Od tego terminu ma być powyższy rejestr poborowych wyłożony w urzędzie gminnym przez przeciąg dwóch tygodni do przejrzenia. O wyłożeniu rejestru do przejrzenia należy mieszkańców powiadomić sposobem, w danej miejscowości przyjętym. Każdemu, mylnie pominiętemu w rejestrze, jako też każdemu, mylnie do rejestru wciągniętemu, przysługuje prawo żądania uzupełnienia lub sprostowania mylnego wpisu.”;

14) po art. 27 dodaje się nowy artykuł, oznaczony w kolejności jako art. 27-a, w następującym brzmieniu:

„Na terenie województw poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego wykonywanie czynności, przewidzianych w art. 24—27, może być zarządzeniem wojewody przekazane wójtom albo naczelnikom urzędów okręgowych.”;

15) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Sposób założenia i prowadzenia ewidencji wojskowej ustali instrukcja Ministra Spraw Wojskowych.”;

16) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Po sporządzeniu listy poborowej wszelkie zmiany w tej liście mogą być uskutecznione tylko przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej, zaś w okresie poboru (głównego i dodatkowego) przez przewodniczącego komisji poborowej w porozumieniu z wojskowym członkiem tejże komisji.”;

17) w art. 31 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Urzędy i organa, wymienione w art. 23, są obowiązane niezwłocznie przesyłać do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej wyciągi z metryk śmierci osób płci męskiej, zmarłych w wieku od 19 do 50 lat, oraz tych osób, zmarłych w wieku ponad 50 lat, które były oficerami w stanie spoczynku, oficerami pospolitego ruszenia lub podoficerami w stanie spoczynku, celem wykreślenia nazwisk tych osób z rejestru i list poborowych oraz z ewidencji wojskowej.”;

18) w art. 31 w ust. 3 wyrazy: „głównych ksiąg ewidencyjnych” zastępuje się wyrazami: „ewidencji wojskowej”;

19) w art. 32 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Koszty, związane z prowadzeniem przewidzianych w art. 24 — 27-a rejestrów poborowych, oraz koszty sporządzenia list poborowych i potrzebnych skorowidzów w tych przypadkach, w których listy te sporządzać ma urząd gminny (magistrat) w myśl art. 28, ponoszą gminy.”;

20) w art. 32 ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„Koszty, związane z dokonywaniem zagranicą czynności, wymienionych w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, będą pokryte z budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych.”;

21) w art. 34 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Obowiązek stawienia się do poboru należy spełnić przed komisją poborową właściwą dla tej gminy, w której rejestrach poborowy został wykazany zgodnie z postanowieniami art. 24 — 26.”;

22) w art. 34 skreśla się ustęp 2;

23) w art. 35 dodaje się ustęp 3 w brzmieniu następującem:

„Na osoby, które poza przypadkami, przewidzianymi w art. 42, uchylili się podstępnie od czynnej służby wojskowej, rozciąga się obowiązek odbycia tej służby do końca tego roku, w którym kończą 38 lat życia.”;

24) w art. 36 w ust. 2 i 3 dodaje się przed wyrazem „corocznie” wyraz: „w kraju”; w ust. 5 tegoż artykułu dodaje się przed wyrazem „zasadniczo” wyraz „w kraju”; na końcu tegoż artykułu dodaje się nowy ustęp w brzmieniu następującem:

„Pobór zagranicą zarządza Minister Spraw Wojskowych w razie potrzeby. Sposób przeprowadzenia poboru zagranicą normuje instrukcja Ministra Spraw Zagranicznych, wydana w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych.”;

25) w art. 37 dodaje się ustęp 2 w brzmieniu następującem:

„Sposoby badania oraz tryb postępowania lekarzy komisji poborowej ustalą przepisy, wydane przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.”;

26) w art. 38 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Komisja poborowa wydaje orzeczenie, że poborowy jest albo zdolny do czynnej służby wojskowej — kategoria A, albo czasowo niezdolny do służby wojskowej — kategoria B, albo zdolny do służby w pospolitem ruszeniu z bronią — kategoria C, albo zdolny do służby w pospolitem ruszeniu bez broni — kategoria D, albo zupełnie niezdolny do służby wojskowej — kategoria E.”;

27) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Poborowy, uznany za zdolnego do czynnej służby wojskowej, może być przed wcieleniem do szeregów ponownie poddany badaniu na komisji poborowej, jeżeli po poborze wskutek choroby lub kalectwa stał się przypuszczalnie niezdolnym do czynnej służby wojskowej. O poddaniu ponownemu badaniu decyduje powiatowa władza administracji ogólnej.”;

28) po art. 39 dodaje się nowy artykuł, oznaczony w kolejności jako art. 39-a, w następującym brzmieniu:

„W razie stwierdzenia w drodze administracyjnej, że orzeczenie o zdolności poborowego do służby wojskowej zostało wydane przez niewłaściwą komisję poborową lub wadliwie, wojewódzka władza administracji ogólnej może w drodze nadzoru w porozumieniu z dowództwem okręgu korpusu uchylić to orzeczenie.

W razie niedojścia do porozumienia wyżej wymienionych władz rozstrzyga Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

W razie uchylecia orzeczenia powiatowa władza administracji ogólnej wezwie poborowego do ponownego przeglądu na komisji poborowej, wyjąwszy przypadki, w których poborowy wyszedł już z wieku poborowego, oraz przypadki, w których z pośród kilku zakwestjonowanych orzeczeń jedno okaże się nie-

wadliwym i wydanem przez komisję poborową właściwą.”;

29) w art. 43 skreśla się ustępy 4 i 5;

30) art. 52 otrzymuje następujące brzmienie:

„Osoby, które z własnej winy nie uzyskały w czasie odbywania skróconej czynnej służby warunków mianowania podporucznikiem rezerwy, odbywają czynną służbę wojskową przez okres czasu, oznaczony w art. 4.”;

31) art. 54 otrzymuje następujące brzmienie:

„Skróconej czynnej służby wojskowej nie mogą odbywać osoby, wykluczone od służby na podstawie art. 9, ponadto uczniowie szkół, kształcących na oficerów zawodowych, wydaleny z tych szkół, oraz osoby, prawomocnie skazane na utratę praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych, albo prawomocnie skazane za przestępstwo przeciwko mieniu, nierząd lub przestępstwo z chęci zysku.”;

32) w art. 55 dodaje się, jako drugi, ustęp w następującym brzmieniu:

„Duchowni wyznania katolickiego, którzy otrzymali święcenia, zakonnicy tego wyznania, którzy złożyli śluby, uczniowie seminarjów katolickich i nowicjusze zakonów i zgromadzeń katolickich mogą korzystać z ulgi, wymienionej w ust. 1, również po poborze.”;

33) w art. 56 dodaje się, jako drugi, ustęp w następującym brzmieniu:

„Przełożeni duchowni osób, wyżej wymienionych, mają obowiązek niezwłocznie zawiadomić o fakcie wystąpienia powiatową władzę administracji ogólnej.”;

34) w art. 60 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Odroczenia z art. 57 p. 1 i 2 mogą być udzielane najdalej do 1 października tego roku kalendarzowego, w którym korzystający z odroczenia kończy 23 lat życia.

Jeżeli korzystający z odroczenia posiada w chwili udzielenia mu odroczenia warunki do skróconej czynnej służby wojskowej, należy udzielić mu odroczenia najdalej do 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończy on 23 lat życia.”;

35) w końcu art. 61 skreśla się kropkę i dodaje się wyrazy: „oraz z innymi właściwymi ministrami.”;

36) w art. 64 w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu następującym: „Warunek ten nie dotyczy duchownych, wymienionych w art. 55 ust. 2.”;

37) w art. 65 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„O przyznaniu lub odmowie prawa do odroczeń lub ulg orzeka powiatowa władza administracji ogólnej, a o przyznaniu lub odmowie ulgi, określonej w art. 55, orzeka w czasie poboru głównego (art. 36 ust. 3) właściwa komisja poborowa, a po poborze głównym właściwa powiatowa władza administracji ogólnej.”;

38) w art. 65 ustęp 4 otrzymuje brzmienie:

„Dla osób, przebywających zagranicą, odroczeń, określonych w art. 61, oraz ulg, wyszczególnionych w art. 55, udzielają właściwe urzędy konsularne na zasadach, określonych w rozporządzeniu wykonawczem.”;

39) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Z powodu powołania do czynnej służby wojskowej (art. 4 p. 1, art. 49, 60, 69 i 78), jako też w czasie między chwilą powołania a chwilą odbycia tej służby umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana, o ile stosunek służbowy w chwili powołania trwał nieprzerwanie co najmniej sześć miesięcy.

Z powodu powołania do ćwiczeń (art. 77) i do służby wojskowej w razie mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa (ust. 1 i 2 art. 81 i ust. 1 i 2 art. 84), jako też w czasie pomiędzy chwilą powołania a chwilą odbycia tych ćwiczeń, względnie służby, umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana.

Umowy, sprzeczne z powyższymi postanowieniami, oraz umowy, przewidujące wyraźnie lub pośrednio rozwiązanie umowy o pracę w związku z odbywaniem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych, są z mocy samego prawa nieważne.

Postanowień ust. 1 do 3 nie stosuje się, jeżeli:

- a) umowa o pracę ulega — w okresie między powołaniem a odbyciem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych — rozwiązaniu wskutek upływu czasu, na który została zawarta, albo wskutek ukończenia roboty, dla której wykonania ją zawarto;
- b) zakład pracy lub oddział zakładu pracy, do którego pracownik po odbyciu służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych powraca, już nie istnieje;
- c) zakład pracy albo oddział zakładu pracy, do którego pracownik po odbyciu służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych powraca, zmienił całkowicie technikę produkcji, przez co te rodzaje pracy, do których dany pracownik był używany, nie są już wykonywane;
- d) umowę o pracę można rozwiązać z winy pracownika;
- e) pracownik bez ważnych powodów nie stawiał się do pracy przed upływem dwóch tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych;
- f) pracownik w czasie służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych był prawomocnie skazany za przestępstwo z chęci zysku albo na karę ponad 3 miesiące pozbawienia wolności.

Istniejące przepisy prawne normują, czy i o ile osobom, pozostającym w stosunku służbowym, powołanym do służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych, służy w czasie tej służby prawo do wynagrodzenia.”;

40) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Koszty stawienia się poborowego przed komisją poborową, tudzież koszty stawienia się członków jego rodziny przed komisją poborową i rozpoznawczą celem zbadania ich zdolności do pracy, ponosi poborowy, względnie członkowie rodziny. Osoby te w razie stwierdzonej niezamożności będą przedstawione do poboru lub do zbadania zdolności do pracy przez gminę ich miejsca zamieszkania na jej koszt.

Koszty stawienia się poborowych przed komisją rozpoznawczą lub do szpitala wojskowego, oraz koszty pobytu poborowego w szpitalu wojskowym pokryte będą z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej, wyjąwszy przypadki, przewidziane w art. 43 w ust. 1 i 2.

Koszty przytrzymania w areszcie poborowego, podejrzanego o zamiar uchylecia się od stawiania do poboru, oraz wszelkie koszty, związane z dostawieniem poborowego, uchylającego się od stawiania do poboru, do miejsca urzędowania właściwej komisji poborowej celem przedstawienia go do poboru, ponosi poborowy.

W razie nieściągalności, pokrywa je gmina miejsca zamieszkania, a w razie niemożności ustalenia miejsca zamieszkania — Skarb Państwa z budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.”;

41) w art. 69 ustępy 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„Ochotnicy zobowiązują się do odbycia czynnej służby wojskowej przez okres czasu, ustalonego dla danego rodzaju broni przez Ministra Spraw Wojskowych, a w razie wojny — aż do demobilizacji. Gdyby demobilizacja została przeprowadzona przed ukończeniem przez ochotnika okresu służby, ustalonego dla rodzaju broni, w którym służy, musi ochotnik odsłużyć czas, brakujący do tego okresu.

Ochotnikom czasu wojny może Minister Spraw Wojskowych odroczyć uzupełnienie okresu służby czynnej, ustalonego dla rodzaju broni, w którym służy, przyczem czas służby ochotniczej zalicza się na poczet obowiązkowej służby czynnej na zasadach, które ustali Minister Spraw Wojskowych.”;

42) w art. 74 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„Termin i sposób wcielenia do szeregu osób, wymienionych w ust. 1, tudzież osób, których dotyczy postanowienia ust. 2 art. 60 i ust. 2 art. 73, ustala Minister Spraw Wojskowych.”;

43) w art. 75 w ust. 3 wyrazy: „ponad 6 tygodni” zastępuje się wyrazami: „ponad 3 tygodnie”;

44) art. 82 skreśla się;

45) w art. 88 w ust. 5 wyrazy: „prawomocnym wyrokiem sądowym” zastępuje się wyrazami: „na podstawie prawomocnego wyroku sądowego”;

46) w art. 79 ustęp 5 otrzymuje brzmienie:

„Prośby o zwolnienie powinny być wnoszone do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.”;

47) art. 90 otrzymuje brzmienie:

„Uznani za niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 kat. E), uznani za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu (art. 38 kat. C, D), zwolnieni częściowo od służby wojskowej w myśl art. 60 ust. 2 i 3, oraz zaliczeni do rezerwy w myśl art. 73 z upływem tego roku kalendarzowego, w którym kończą 25 lat życia, płacą podatek wojskowy.

Podatek ten może być w całości lub w części przekazywany na rzecz gmin miejskich i wiejskich, a pobierany w obrębie obszarów dworskich w województwach poznańskim i pomorskim, oraz w górnośląskiej części województwa śląskiego na rzecz powiatowych związków komunalnych.

Wysokość i sposób poboru podatku oraz jego podziału między Państwo a gminy ustali rozporządzenie Rady Ministrów.”;

48) w art. 94 w ust. 2 wyraz „szeregowi” zastępuje się wyrazami: „oficerowie zawodowi w stanie spoczynku do 60 roku życia włącznie, podoficerowie zawodowi w stanie spoczynku do 56 roku życia włącznie, podoficerowie i szeregowcy”;

49) po art. 96 dodaje się nowy artykuł, oznaczony w kolejności jako art. 96-a, w brzmieniu następującem:

„O wybraniu oficera, podoficera i szeregowca rezerwy lub pospolitego ruszenia na posła lub senatora Rzeczypospolitej, jako też o przyjęciu, zrzeczeniu się lub wygaśnięciu mandatu zawiadania biuro sejmowe lub senatu właściwą powiatową komendę uzupełnień.”;

50) rozdział XVI otrzymuje następujące brzmienie:

„Rozdział XVI.

Postanowienia karne.

Art. 97.

Kto:

- 1) nie zgłasza się do rejestru poborowych;
  - 2) nie stawia się przed komisją poborową lub rozpoznawczą, albo przed inną władzą, powołaną do stwierdzenia zdolności do służby wojskowej;
  - 3) wyjeżdża zagranicę, naruszając przepisy, wydane w tym względzie przez Ministra Spraw Wojskowych;
  - 4) przeciwdziała należytemu ułożeniu wykazów, rejestrów i list poborowych,
- podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 98.

Kto:

- 1) nie zgłasza się na wezwanie władz administracyjnych i samorządowych w sprawach wojskowych;
  - 2) wbrew obowiązkowi, wynikającemu z art. 94, nie melduje o każdej zmianie miejsca zamieszkania;
  - 3) odmawia przyjęcia karty powołania, karty mobilizacyjnej lub innego dokumentu wojskowego, stwierdzającego stosunek jego do służby wojskowej;
  - 4) pozbywa, niszczy, daje w zastaw, przyjmuje w zastaw albo daje lub przyjmuje pod jakimkolwiek warunkami, utrudniającymi natychmiastowy zwrot, dokumenty, wyszczególnione w pkt. 3;
  - 5) nie posiada z własnej winy karty mobilizacyjnej lub innego dokumentu wojskowego, stwierdzającego stosunek jego do służby wojskowej,
- podlega karze aresztu do 2 miesięcy i grzywnie do 2.000 złotych, albo jednej z tych kar.

Art. 99.

Kto wbrew obowiązkowi, ciążącemu na nim z mocy art. 57, nie zawiadomi w ciągu 8 dni powiatowej władzy administracji ogólnej o opuszczeniu przez ucznia szkoły lub zakładu,

podlega karze aresztu do 1 miesiąca i grzywny do 1.000 złotych, albo jednej z tych kar.

Art. 100.

Kto nie spełnia lub spełnia nienależycie jeden z obowiązków, określonych w art. 17 ust. 5, 23, 31 i 56 ust. 2,

podlega karze aresztu do 1 miesiąca i grzywny do 1.000 złotych, albo jednej z tych kar.

Art. 101.

§ 1. Kto nie stawia się przed komisją poborową lub rozpoznawczą, albo przed inną władzą, powołaną do stwierdzenia zdolności do służby wojskowej, w celu uchylenia się od tej służby,

podlega karze więzienia do 2 lat lub aresztu do lat 2.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 102.

§ 1. Kto opuszcza granice Państwa Polskiego lub pozostaje zagranicą w celu uchylenia się od służby wojskowej

podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia do lat 10.

Art. 103.

§ 1. Kto używa oszukańczych zabiegów w celu uzyskania dla siebie lub dla innej osoby odroczenia, skrócenia lub zwolnienia od służby wojskowej

podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia do lat 10.

Art. 104.

§ 1. Kto powoduje lub dopuszcza, by kto inny spowodował u niego uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, czyniący go zupełnie lub częściowo niezdolnym do służby wojskowej,

podlega karze więzienia do lat 10.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca

podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 3 lub dożywotnio.

Art. 105.

§ 1. Kto werbuje obywateli polskich do służby w wojsku obcym lub w obcej organizacji wojskowej,

podlega karze więzienia do lat 5.

§ 2. Kto werbuje przebywających w Polsce obywateli obcych do służby w wojsku obcym lub w obcej organizacji wojskowej,

podlega karze więzienia do lat 2 lub aresztu do lat 2.

§ 3. Jeśli przestępstw, określonych w §§ 1 i 2, dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca

podlega karze więzienia do lat 10.

§ 4. Jeśli przestępstw, określonych w §§ 1 i 2 dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, a werbowanie następuje do wojska nieprzyjacielskiego lub nieprzyjacielskiej organizacji wojskowej, sprawca

podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 10 lub dożywotnio.

Art. 106.

§ 1. Kto nakłania inną osobę lub udziela jej pomocy do popełnienia przestępstwa wojskowego,

podlega karze, przewidzianej za to przestępstwo w kodeksie karnym wojskowym.

§ 2. Zamiast kary twierdzy lub aresztu wojskowego, zagrożonej za takie przestępstwo, stosuje się w takim samym wymiarze karę aresztu.

Art. 107.

Jeśli jednego z czynów, określonych w art. 97—106, dopuszczono się zagranicą, sprawca

podlega karze niezależnie od okoliczności, czy czyn ten jest uznany za przestępstwo przez ustawę, obowiązującą w miejscu popełnienia.

Art. 108.

Przez służbę wojskową należy rozumieć również służbę pomocniczą, wojskową służbę kolejową, służbę w wojsku w pocztach, radiotelegrafach, telegrafach i telefonach wojskowych, wojskową służbę drogową i wojskową służbę żegluga śródlądowej.

Art. 109.

Przez uchylenie się od służby wojskowej należy rozumieć czyn, zmierzający bądź do stałego uchylenia się od tej służby, bądź do uchylenia się od spełnienia tego obowiązku w czasie i w sposób, ustawą przewidziany.

Art. 110.

W razie skazania na karę więzienia za przestępstwa, przewidziane w art. 101 — 106, sąd orzeka utratę praw publicznych i utratę obywatelskich praw honorowych, a jeżeli zachodzi nadużycie zawodu lub niezdolność do wykonywania zawodu, określone w art. 48 § 1 pkt. a) lub b) kodeksu karnego z 1932 r., nadto utratę prawa wykonywania zawodu.

Art. 111.

Osoba, skazana prawomocnie za jedno z przestępstw, określonych w art. 101 — 106, nie może korzystać z ulg, przewidzianych w art. 57 niniejszej ustawy, ani też odbywać skróconej czynnej służby wojskowej (art. 49 niniejszej ustawy).

Art. 112.

§ 1. Przedawnienie ścigania i wyrokowania w sprawach o wykroczenia, przewidziane w art. 97 pkt. 1 i 2 oraz art. 98 pkt. 1 i 2, biegnie od chwili zgłoszenia się przed właściwą władzą lub od chwili, w której sprawca ukończył 50 lat życia.

§ 2. Przedawnienie ścigania i wyrokowania w sprawach o wykroczenia, przewidziane w art. 97 pkt. 3, biegnie od chwili powrotu sprawcy z zagranicy.

Art. 113.

§ 1. Sprawy o wykroczenia, przewidziane w art. 97 — 100, należą do właściwości powiatowych władz administracji ogólnej.

§ 2. Sprawy jednak o wykroczenia, przewidziane w art. 97, 98 i 100, popełnione przez osoby,

podlegające sądownictwu wojskowemu, należą do właściwości sądów wojskowych.”;

51) w art. 126 w ust. 1 skreśla się wyrazy: „(§ 6 k. k. wojsk.)”;

52) w art. 126 skreśla się ustępy 2, 3, 4 i 5, a w miejsce ich umieszcza się, jako ustęp 2, następujące postanowienie: „Osoba stanu urlopowanych, skazana prawomocnie za jedno z przestępstw, określonych w art. 45, 46 i 47 kodeksu karnego wojskowego z 1932 r., nie może korzystać z ulg, przewidzianych w art. 57 niniejszej ustawy, ani też odbywać skróconej czynnej służby wojskowej (art. 49 niniejszej ustawy).”;

53) użyte w ustawie w różnych przypadkach wyrazy: „spis poborowych” zastępuje się wyrazami: „rejestr poborowych” w odpowiednich przypadkach.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej jednolitego tekstu ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 46, poz. 458) z uwzględnieniem zmian dotychczasowych, tudzież wynikających z ustawy niniejszej, oraz z odpowiednią zmianą numeracji artykułów.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i zainteresowanymi ministrami, ednośnie zaś do postanowień karnych — Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem postanowień art. 1 p. 1, 10 — 14 i 53, których termin wejścia w życie określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*